

Güzel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Editörler:

Yeliz ERDOĞAN

Rezzan UÇAR

Halil IŞIK

Editörler: Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ERDOĞAN - Doç. Dr. Rezzan UÇAR - Prof. Dr. Halil IŞIK

Güzel Sanatlar Eğitiminde SINIF YÖNETİMİ

ISBN 978-625-8516-40-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2025, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2025, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Güzel sanatlar eğitimi, öğrencilerin yalnızca teknik beceriler kazanmasını değil; duygusal, yaratıcı ve estetik dünyalarının da zenginleşmesini hedefleyen çok boyutlu bir öğrenme alanıdır. Güzel sanatlar derslerinde sınıf yönetimi klasik öğretim ortamlarından farklı dinamikler taşır. Her öğrencinin özgün ifade biçimi, bireysel üretim süreci, duygu yoğunluğu ve yaratıcı deneyimi ve bütün bunların yönetimi özel bilgi ve beceri gerektirebilmektedir. Bu anlayışla ortaya çıkan bu kitap, sanat eğitiminin doğasına uygun bir sınıf yönetimi yaklaşımının nasıl olması gerektiği sorusundan yola çıkmaktadır. Sınıf yönetimi, boyutları, modelleri güzel sanatlar eğitimi bağlamında ele alınmış ayrıca uygulamada ilkokul, ortaokul, lise ve BİLSEM’lerde güzel sanatlar eğitimine yönelik güncel yaklaşımlar ve çıkarımlarda bulunulmuştur. Kitap, yalnızca teori odaklı geleneksel bir perspektif sunmak yerine; yaratıcı öğrenme ortamlarının nasıl yapılandırılacağı, bireysel ve grup çalışması süreçlerinin nasıl dengeleneceği, sanat üretiminde ortaya çıkan duygusal dalgalanmaların öğretmen tarafından nasıl yönetileceği ve 21. yüzyıl becerileri doğrultusunda sanat sınıflarında teknoloji kullanımının nasıl konumlandırılacağı gibi konulara bütüncül ve uygulamadan örneklerle bir bakış sunmaktadır. Böylece öğretmenlerin, öğretmen adaylarının, araştırmacıların ve güzel sanatlar eğitimi alanında çalışan tüm paydaşların mesleki uygulamalarına ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Kitapta güzel sanatlar eğitimi kapsamında sadece görsel sanatlar ve müzik dersleri dikkate alınmıştır. Bu durum kitabın sınırlılığı olarak belirtilmiştir.

Kitabın ortaya çıkmasında katkı sağlayan tüm bölüm yazarlarına en içten teşekkürlerimizi sunarız. Tüm yazar arkadaşlarımıza disiplinli ve öz verili çalışmalarından dolayı minnettarız. Ayrıca bu çalışmayı yayın için kabul eden Pegem Akademi ailesine, Selcan ve Tuğba Hanıma ve ismini zikretmediğimiz diğer çalışma arkadaşlarına teşekkürü bir borç biliriz. Umuyoruz ki bu çalışma, sanat sınıflarında daha nitelikli, yaratıcı ve kapsayıcı öğrenme ortamlarının oluşturulmasına katkıda bulunur; her öğrencinin kendi sanat yolculuğunda güvenle ilerlemesini ve kendini özgün biçimde ifade edebilmesini destekler.

Dr. Öğr. Ü. Yeliz ERDOĞAN

Doç. Dr. Rezzan UÇAR

Prof. Dr. Halil IŞIK

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ERDOĞAN - Doç. Dr. Rezzan UÇAR - Prof. Dr. Halil IŞIK

1. Bölüm: Güzel Sanatlar Eğitimine Genel Bir Bakış

Doç. Dr. Emrah PEK, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2656-052X

2. Bölüm: Güzel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi Modelleri ve Öğretmen Roller

Doç. Dr. Rezzan UÇAR, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4526-2517

Prof. Dr. Halil IŞIK, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5305-0744

3. Bölüm: Görsel Sanatlar Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar ve Sınıf Yönetimi

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ERDOĞAN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4896-0070

4. Bölüm: Özel Gereksinimli Bireylerin Müzik Eğitimi Sürecinde Sınıf Yönetimini Destekleyen Dijital Teknolojiler

Dr. Öğr. Üyesi Beril TEKELİ YİĞİT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6498-5564

5. Bölüm: İlkokulda Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Doç. Dr. Selma KARAAHMET BALCI, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8436-0729

6. Bölüm: İlkokul Müzik Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Dr. Öğr. Üyesi Kadir YILMAZ, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8433-3416

7. Bölüm: Ortaokulda Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Doç. Dr. Ebru GÜLER, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1149-6489

8. Bölüm: Ortaokulda Müzik Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Arş. Gör. Ufuk AYYILDIZ, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0719-0455

9. Bölüm: Lisede Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ERDOĞAN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4896-0070

Dr. Merve ÖZCAN, Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1553-0982

10. Bölüm: Lise Müzik Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Doç. Dr. Yıldız MUTLU YILDIZ, Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9150-7311

11. Bölüm: Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Serpil ŞENEL, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-1362-3982

12. Bölüm: Güzel Sanatlar Liselerinde Müzik Bölümünde Sınıf Yönetimi

Dr. Öğr. Üyesi Ali KALKAN, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4973-2785

13. Bölüm: Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) Sanat Eğitiminde Sınıf Yönetimi

Dr. Songül Esin EROL, Emine Emir Şahbaz Bilim ve Sanat Merkezi

ORCID No: 0000-0003-3698-5801

Uğur Cemal EROL, Emine Emir Şahbaz Bilim ve Sanat Merkezi

ORCID No: 0009-0009-0381-6463

14. Bölüm: Güzel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetiminin Güncel Sorunları ve

Gelecek Perspektifi

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ERDOĞAN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4896-0070

Doç. Dr. Rezzan UÇAR, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-4526-2517

Prof. Dr. Halil IŞIK, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5305-0744

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları	v

1. BÖLÜM

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Giriş.....	2
Sanat Eğitiminin Tanımı, Amacı ve Kapsamı.....	2
Sanat Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	4
Dünyada Sanat Eğitiminin Kökenleri ve Gelişimi	4
Türkiye’de Sanat Eğitiminin Tarihsel Süreci.....	6
Dünyadaki Önemli Sanat Eğitimi Yaklaşımları	8
Görsel Sanatlar Alanındaki Sanat Eğitimi Yaklaşımları	8
Bauhaus Ekolü	8
Disiplin Temelli Sanat Eğitimi (DBAE).....	9
Reggio Emilia Yaklaşımı	9
Görsel Kültür Sanat Eğitimi (VCAE).....	10
Müzik Alanındaki Sanat Eğitimi Yaklaşımları	10
Orff-Schulwerk Yaklaşımı (Carl Orff)	10
Kodály Yöntemi (Zoltán Kodály)	11
Suzuki Metodu (Shinichi Suzuki)	11
Gordon Müzik Öğrenme Kuramı (Edwin Gordon)	12
Dalcroze Eurhythmics (Émile Jaques-Dalcroze).....	12
Günümüz Sanat Eğitimi Yaklaşımlarından Örnekler.....	13
Özet	16
Tartışma Soruları.....	17
Kaynakça.....	17

2. BÖLÜM

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ MODELLERİ VE ÖĞRETMEN ROLLERİ

Giriş	22
Güzel Sanatlar Eğitiminde Sınıf Yönetim Modelleri.....	23
Sınıf Yönetimi Modelleri ve Güzel Sanatlar Eğitiminde Uygulanabilirliği.....	25
Güzel Sanatlar Eğitiminde Öğretmenin Rolü.....	26
Öğretmenlik Mesleği ve Önemi.....	26
Sınıf Yönetiminde Öğretmenin Rolü	27
Güzel Sanatlar Eğitiminde Öğretmen.....	29
Özet	31
Tartışma Soruları	31
Kaynakça.....	32

3. BÖLÜM

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR VE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	35
Görsel Sanatlar Eğitimi.....	35
Görsel Sanatlar Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar	37
Görsel Sanatlar Eğitiminde Yeni Öğrenme Araçları ve Yöntemler	45
Görsel Sanatlar Eğitiminde Yeni Yaklaşım, Öğrenme Araçları ve Yöntemlerin Sınıf Yönetimine Yansımaları.....	46
Özet	49
Tartışma Soruları.....	49
Kaynakça.....	50

4. BÖLÜM

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİNDE SINIF YÖNETİMİNİ DESTEKLEYEN DİJİTAL TEKNOLOJİLER

Giriş.....	53
Sınıf Yönetimine Yönelik Temel Kavramlar	54
Sınıf Yönetimi İlkeleri Bazında Özel Gereksinimli Öğrencilerle Çalışan Müzik Eğitimcilerinin Yaşadıkları Sorunlar	63
Türkiye’de Özel Gereksinimli Bireylerin Müzik Eğitiminde Kullanıma Sunulan Dijital Materyal Örnekleri.....	64
Özel Gereksinim Çocukların Müzik Eğitiminde Kullanılacak Müzik Teknolojilerinin Seçimi.....	66
Sonuç.....	67
Özet	68
Tartışma Soruları.....	69
Kaynakça.....	69

5. BÖLÜM

İLKOKULDA GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	75
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	75
Görsel Sanatlar Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar.....	77
Görsel Sanatlar Eğitiminde Motivasyon.....	78
Görsel Sanatlar Eğitiminde Plan-Program.....	79
Görsel Sanatlar Eğitiminde Zaman Yönetimi.....	80
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi	81
Özet	82
Tartışma Soruları.....	83
Kaynakça.....	84

6. BÖLÜM

İLKOKUL MÜZİK EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	86
Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	86
İlişkiler ve Kurallar	88
Motivasyonun Sağlanması.....	89
Plan ve Program.....	91
Zaman Yönetimi	92
Öğrenci Davranışlarının Yönlendirilmesi	93
Sonuç.....	94
Özet	95
Tartışma Soruları.....	95
Kaynakça.....	96

7. BÖLÜM

ORTAOKULDA GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	98
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	98
Görsel Sanatlar Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar.....	100
Görsel Sanatlar Eğitiminde Motivasyon.....	104
Görsel Sanatlar Eğitiminde Plan-Program.....	105
Görsel Sanatlar Eğitiminde Zaman Yönetimi	106
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi	107
Özet	108
Tartışma Soruları	108
Kaynakça.....	109

8. BÖLÜM

ORTAOKULDA MÜZİK EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	111
Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	111
İlişkiler ve Kurallar	112
Motivasyon	113
Plan – Program	115
Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi.....	116
Özet	117
Tartışma Soruları.....	118
Kaynakça.....	118

9. BÖLÜM

LİSEDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş	121
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	123
Görsel Sanatlar Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar.....	126
Görsel Sanatlar Eğitiminde Motivasyon.....	128
Görsel Sanatlar Eğitiminde Plan-Program.....	130
Görsel Sanatlar Eğitiminde Zaman Yönetimi.....	131
Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi	132
Özet	134
Tartışma Soruları.....	134
Kaynakça.....	135

10. BÖLÜM

LİSE MÜZİK EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	138
Müzik Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi	138
Müzik Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar	141
Müzik Eğitiminde Motivasyon	143
Müzik Eğitiminde Plan-Program	145
Müzik Eğitiminde Zaman Yönetimi	146
Müzik Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi.....	147
Özet	148
Tartışma Soruları.....	148
Kaynakça.....	148

11. BÖLÜM

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	151
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi	153
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar.....	154
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Motivasyon	157
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Plan-Program.....	159
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Zaman Yönetimi	160
Güzel Sanatlar Liselerinde Görsel Sanatlar Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi.....	162
Özet	163
Tartışma Soruları.....	165
Kaynakça.....	165

12. BÖLÜM

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE MÜZİK BÖLÜMÜNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	167
Güzel Sanatlar Liselerinde Müzik Eğitiminin Yapısal Özellikleri.....	169
Eğitim Süresi ve Yapısı	169
Öğrenci Kabulü.....	169
Fiziksel Donanım	170
Haftalık Ders Dağılımı.....	171
Müzik Sınıflarında Sınıf Yönetiminin Kendine Özgü Boyutları	171
Müzik Öğretmeninde Uzmanlık ve Yönetim Dengesi.....	172
Mekânsal Düzenin Etkisi.....	173
Zamanın Yönetimi.....	173
Duygusal İklim	173
Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Çatışma Dinamikleri	174
Performans Kaygısı	174
Motivasyon Düşüklüğü.....	174
Kaynaştırma Öğrencileriyle Etkileşim.....	175
Sınıf İkliminde Öğretmenin İçsel Durumu	175
Etkili Sınıf Yönetimi İçin Pedagojik Stratejiler	175
İlişkilendirici Sınıf Dili	176
Beden Koordinasyonu ile Disiplin Kurma.....	176
Mekânsal Esneklik.....	176
Duygusal Geri Bildirim	176
Mikro Değerlendirme Döngüleri.....	177
Disiplin ve Özgürlük Arasında Pedagojik Denge.....	177
Öğretmenin Rolü.....	177
Uygulama Önerileri	177
Sonuç ve Uygulayıcıya Yönelik Öneriler	178
Özet	179
Tartışma Soruları.....	180
Kaynakça.....	180

13. BÖLÜM

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNDE (BİLSEM) SANAT EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ

Giriş.....	184
Özel Yetenekliler Eğitiminde Öğrenme Ortamının Düzenlenmesi.....	185
Özel Yetenekliler Eğitiminde İlişkiler ve Kurallar.....	187
Özel Yetenekliler Eğitiminde Motivasyon.....	187
Özel Yetenekliler Eğitiminde Plan-Program.....	189
Özel Yetenekliler Eğitiminde Zaman Yönetimi	193
Özel Yetenekliler Eğitiminde Öğrenci Davranışlarının Düzenlenmesi	194
Özet	195
Tartışma Soruları.....	196
Kaynakça.....	196

14. BÖLÜM
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİNİN
GÜNCEL SORUNLARI VE GELECEK PERSPEKTİFİ

Giriş.....	200
Güzel Sanatlar Eğitimi ve Sınıf Yönetimi Bağlamında Güncel Durum.....	200
Güzel Sanatlar Eğitimi ve Sınıf Yönetimine İlişkin Gelecek Perspektifi	202
Özet	207
Tartışma Soruları.....	208
Kaynakça.....	208

1. BÖLÜM

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Emrah PEK, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2656-052X

Bölümün Amacı

Bu bölümün amacı, sanat eğitiminin tarihsel gelişimini, kuramsal temellerini ve okul öncesinden yetişkinliğe uzanan çok yönlü yapısını ortaya koymaktır. Ayrıca sanat eğitiminin bireyin bilişsel, duyuşsal ve yaratıcılık gelişimine nasıl katkı sağladığını açıklayarak eğitsel süreçteki yerini kapsamlı biçimde değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Öğrenme Hedefleri

1. Sanat eğitiminin tarihsel dönüşümünü temel kavramsal kırılmalar ve dönemsel gelişmeler çerçevesinde analiz edebilme.
2. Küresel ölçekte geliştirilen sanat eğitimi yaklaşımlarını kuramsal özellikleri doğrultusunda tanımlayarak aralarındaki pedagojik farklılıkları tartışabilme.
3. Sanat eğitiminin felsefi, estetik ve pedagojik temellerine ilişkin kuramsal bilgiyi yapılandırabilme.
4. Farklı sanat eğitimi modellerinin öğrenme süreçleri ve öğrenci gelişimi üzerindeki etkilerini eleştirel bir perspektifle değerlendirebilme.
5. Sanat eğitimi yöntemleri ile sınıf yönetimi dinamikleri arasındaki etkileşimi kuramsal çerçeveler üzerinden yorumlayabilme.
6. Türkiye'deki çağdaş sanat eğitimi uygulamalarını uluslararası yaklaşımlarla karşılaştırarak disiplinlerarası bir değerlendirme yapabilme olarak belirlenmiştir.